

# 1 Juã

Ymã we 'gã 'i “Juã 'ga 'awa ka'arana kwasiari” 'gã 'i rakue. Nokwasiari agawewi 'ga wera 'awa ka'aran are. A'etea 'gã e'i “Juã 'ga remikwasiarera futat”, e'i 'gã jupe. Juã 'ga Jejui 'ga remimu'efera.

“Pëporomutat ki pejejee”, e'i 'ga ikwasiaa imonou Jejui 'ga rerowiaara 'gã nupe. Janeruwarete 'ga 'Agesagea ikwasiarukaa 'ga upe rakue. A'eramũ 'ga ikwasiaa imonou 'gã nupe rakue.

---

## Janeruwarete 'ga kwaawukaat

**1** <sup>1</sup>Ka'arana je akwasiat imonou pë nupe. Jarejeupe Jarejuwarete 'ga kwaawukaara 'ga ree je ikwasiari. Kristu 'ga ree je ikwasiari. Oje'ega rerowiaaramũ 'ga jane mogyi ojepeyri nakwaparimũ rüi. Okoeteete ma'ea Kristu 'ga. Ymã te 'ã 'ga rekoï, ywy apoe'emaue Kristu 'ga rekoï rakue. A'ere ore 'awa ywy pe 'ga rekoramũ ore 'ga resagi orojeau ikue. Orowyka 'ga pir are ikue. 'Ga je'ega ore enupa ikue. Aipoa ore oromome'u pë nupe. <sup>2</sup>Ymã we te 'ã 'ga rekoï rakue. 'Awamũ aje 'ã 'ga ruri 'awa ywy pe ojesaukaa oree ikue. A'ea ore oromome'u pë nupe. Ymã we futat te 'ã 'ga rekoï Jarejuwarete 'ga pyri aetywe'emaue rakue. A'ere 'ga 'awamũ 'ga jesaukari oree ikue. <sup>3</sup>A'e resakawera ore oromome'u pë nupe. Orojemienuwera nanë ore imome'wau pë nupe nũ. 'Ga rerowiarukaawamũ ore imome'wau pë nupe. A'eramũ pëë pejejemujaa Jarejuwarete 'ga ree ore pyri, 'ga ra'yrarete 'ga Jejui Kristu 'ga ree 'jau. A'eramũ jane jarejemogyau 'ga ree etee futat jarejea mÿina. <sup>4</sup>A'eramũ je 'agamũ ikwasiaa ka'aran are jarejemuorypawamũ.

## 'Ara renyfuga 'jawewat

<sup>5</sup>Jejui 'ga je'ega ore enupa ikue. Ma'eramũ 'ã ore orojeupe 'ga 'eawera mome'ui pë nupe. Aipo 'jau 'ga imome'wau oree ikue. “Janeruwarete 'ga esagesage. Nitywi futari 'ga mama'e tywera pyu. 'Ara renyfuga 'jawe te 'ga. Nitywi futari ppytuna 'ga pyri”, 'jau 'ga imome'wau oree ikue. <sup>6</sup>'Gã amũ te nipo “Je Jarejuwarete 'ga remiayuwa”, 'jau futatee. A'ere nipo aipo 'jara 'gã nekoï ppytunimũ wata ma'e 'jawe. 'Gã nuetygi mama'e tywera apoa. A'e 'gã o'meramũ te 'gã 'i. Na'ga remiayuwa rüi aipo 'gã. Nuenuwi 'gã mama'e a'jea. Nuapoi 'gã Jarejuwarete 'ga remifutar imũ mama'ea. <sup>7</sup>Ku'jywa 'ga 'ara renyfuga 'jawe futat. Nuapoi 'ga

mama'e tywera. Mama'e esagea etee te 'ga wapo. 'Ga 'jawe jarejemogy re jarejekoty'aa esage ete jarejuee. Oje'jawe jane jemogy re 'ga wa'yra 'ga, Jejui Kristu 'ga ry pyu jane pireita akou, janetywera moia akou jane wi.

<sup>8</sup>“Je najetywi tetywera pyu” 'jaramũ jane jare'meramũ Jarejuwarete 'ga upe. Jarejemoryteeu jane tee futat. Aipo 'e re mama'e a'jea apowe'em. <sup>9</sup>A'ere ojeupe jaretywera jane imome'uramũ, Janeruwarete 'ga imoiri jane wi, jane katu'oka. U'eawer imũ etee futat 'ga janetywera moia jane wi. Namama'e tywera apoara rüi te 'ga. Mama'e esagea etee futat 'ga ree. A'eramũ 'ga janetywera moia jane wi. “Epe'a jetywera je wi”, ojeupe jane 'eramũ 'ga imoiri jane wi. <sup>10</sup>Najuejue etee futat aetyweramũ. Nokoi futari ae mũ itywere'emamũ. “Je najetyweri” 'jaramũ ae Jarejuwarete 'ga 'me are ako ma'eramũ te ae poromũ. 'Ga futat 'ã e'i rakue: “Nepëtywi futari pëẽ mũ pejetywere'ema pyu”, 'jau 'ga 'ã rakue. A'eramũ ae “je najetyweri” 'jaramũ Jarejuwarete 'ga 'me are jarejemogyau. 'Ga je'ega rerowiare'emamũ te ae poromũ ae 'i.

### Kristu 'ga jane poaa

**2** <sup>1</sup>Pëẽ 'ã jejeuwa 'jawe jee. A'eramũ je ka'arana kwasiaa pë nupe mama'e tywera apo awi pë momoiawamũ. “Au'je mama'e tywera apo re” 'ea je ikwasiaa ka'aran are imonou pë nupe. A'ere jane mama'e tywera jane iaporamũ Jejui Kristu 'ga je'egi 'Uwarete 'ga upe jane ree. “Aipo 'ga je rerowiaara 'ga. Mama'e tywera 'ga wapo. A'ere 'ga nopoiri futari jane rerowiar awi. A'eramũ ki eta'waramũ etee e'ÿina 'ga upe”, 'jau 'ga 'Uwarete 'ga upe oje'ega rerowiaaramũ jane ree. Jejui 'ga 'ã naitywet ma'ea rüi. Esage ma'e 'ga te. <sup>2</sup>'Ga futat 'ã janetywera mepyau 'Uwarete 'ga upe janee. Amanũmũ janetywera 'Uwarete 'ga upe jane wi imoiawamũ. A'ere 'ga najanema'e etee rüi janetywera mepyi. Ywy pewaramũ janetywera juejue futat 'ga omepy.

<sup>3</sup>Jarejuwarete 'ga je'ega renuw ire jane a'jea futat 'ga remiayuwa. 'Ga remiayuwaretea 'ã jane 'ga je'ega renuparamũ. <sup>4</sup>Gã amũ nipo 'jau, “Akwaap je Jarejuwarete 'ga”, 'jau. A'ere aipo 'jara 'ga o'meramũ te 'ga 'i Jarejuwarete 'ga je'ega renuwe'em ire. I'me ma'eramũ te ae poromũ ae 'i akou. <sup>5</sup>'Ga je'ega renuparamũ jane 'ga futaa a'jea futat. A'eramũ te ae a'jea futat ae 'i. “Je Jarejuwarete 'ga remiayuwa futat”, 'jau jane. <sup>6</sup>Aipo 'jaramũ ki mama'e esage etee peapo, Jejui Kristu 'ga 'jawerimũ etee futat.

### Pëporomutar iki pejejuee

<sup>7</sup>Tejekoty'aawamũ pë nupe je ka'arana kwasiari Jarejuwarete 'ga je'eg are. “Pëporomutar iki pëẽ pejejuee. Pejejuka esage ki pejejuee”, 'jau 'ga rakue. Na'awamue rüi te 'ga 'ã aipo 'ga 'i janee rakue. Jejui 'ga rerowia ypy we futat te 'ã pejemu'e aipo are rakue. A'eramũ pëẽ aipo 'ga 'eawera kwaapa pejejemogyau. <sup>8</sup>Aipoa morogyta are je ka'arana kwasiari pë nupe. A'ere aipoa morogyta ymanera jemu'jagi morogyta yau 'jawe. Jejui 'ga aipoa morogyta are jane mu'eramũ morogyta yau 'jawe futat janee. Jejui 'ga a'jea futat iporomutat jane ree.

A'eramũ ki jane 'ga 'jawe futat jareporomutaramũ jarejuee. A'eramũ nipo jane resakara 'gã 'jau, “A'jea futat Kristu 'ga 'ea ra'e”, 'jau nipo 'gã. 'Ga rure'emamũ 'ã janepy 'gã weapyoe'emamũ 'ga ree rakue. A'ere ako 'ga ruri jane mueapyou ojee ikue. Janereapyoe'em awi jane mueapyou ikue. Sã'ã jay renya ppytuna mojesa'gia numiamũ. A'ere 'ã nomojesagi katu. Nan tee futat ako janepy 'gã neapyo'iramũ etee Jarejuwarete 'ga je'eg are rakue. Jejui 'ga te ajee 'ã 'ut 'ara renyfuga 'jawe mama'e kwaawukaa katu katu janee, Jarejuwarete 'ga kwaawukaa janee. Jay reny 'jawewar awi jane mũ'jãu 'ara renyfuga pype jane monoara 'jawe.

<sup>9</sup>Gã amũ nipo 'jau, “je 'ara renyfuga pypewara futat”, 'jau nipo 'gã. A'e reewi nipo 'gã niporomutari opytuna 'gã nee. A'eramũ jane aipo 'gã kwaapa. Aipo 'gã ppytunaiwa pypewara futat. Poromũ o'meramũ. <sup>10</sup>Opytun are iporomutat ma'eramũ te ae 'arimũ wata ma'ea. Nitywi futari mama'e tywera pyu, jarejomote'aawa pyu Jarejuwarete 'ga upe. <sup>11</sup>A'ere ae opytuna 'gã nee iporomutare'emamũ ae ppytunaiwa 'jawewara pype wata ma'ea. Ppytunaiwa pype wata ma'eramũ ae awawa kwaape'ema. Ppytunaiwa esaukare'ema ae upe. Eae'ema 'jawe ae mogyaukaa.

<sup>12-14</sup>Pëe 'ã jejeuwa futat. Peenuw esage ki jeje'ega. Jejui Kristu 'ga ree 'ã 'ga Ruwarete 'ga pëtywera moia pë nui pë katu'oka pë mogyau 'awamũ. Jarejuwarete 'ga 'ã pëe ikwaapa. A'eramũ je ka'arana kwasiaa pë nupe.

Sawa'eramũ pë nupe nanë je ka'arana kwasiari nũ. Ywy apoe'emauwe Ako ma'e 'ga pekwaap pejemogyau rakue. A'eramũ je pë nupe nanë ka'arana kwasiaa nũ.

Kunumĩmet. Kũjãmet. Jejui 'ga perowiat pejemogyau. A'eramũ 'ã pëe mama'e apowe'em mama'eukwaawa 'wyrriara remifutar imũ. Jejui 'ga pãjẽ mũ pejejepojekau mama'eukwaawa 'wyrriara remiayuw awi. Jarejuwarete 'ga je'ega renupa pejemogyau. A'eramũ pëe mama'e apou'jape'ema mama'eukwaawa 'wyrriara je'eg imũ. A'eramũ je ka'arana kwasiaa imonou pë nupe.

<sup>15</sup>Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gã 'ja'jawe ete kasi pëe pejemogy ne. 'Gã nemifutara kasi pefutar ine. 'Gã nemifutar are pejejea mĩyine'ema. Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gã 'jawe tee mama'e apo re pëe nanë nepëporomutari Jarejuwarete 'ga ree ne. <sup>16</sup>Jarejuwarete 'ga ree iporomutare'ema 'gã mama'e tywera apo are etee ifuwet ajemogyau. Mama'e tywera resag ire 'gã aipo futaa. A'eramũ futat ojerowiaraipe ajemogyau wemiapo a'wryre'em are etee futat. A'ere naJaneruwarete 'ga remifutara rũi aipoa. 'Ga ree iporomutare'ema 'gã nemiapoa te poromũ. <sup>17</sup>A'ere nipo anure Janeruwarete 'ga werowiare'ema 'gã nemiapofera mateepapa etee. 'Gã nemifutara nanë nipo 'ga imateepapa etee 'gã nui nũ. A'ere jane Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee mama'e apoaramũ nipapawi. 'Ga pyri te jane oi jarejemogyau jareku'iramũ nakwaparimũ rũi futat.

### Jejui 'ga ree iporomutare'emarete

<sup>18</sup>Kunumĩmet. Kũjãmet 'jau. Jeje'ega ki peenup. Anurenure'i nipo mama'e teepap katu katuramũ. Peenup futat 'ã Jejui 'ga ree iporomutare'emarete 'ga

rera rai'i. "Anurenure'i nipo Jejuí 'ga ree iporomutare'emarete 'ga ruri", 'jau 'gã imome'wau pẽ nupe. A'jea futat 'gã 'ea. 'Awamũ miamũ kwaiwete Jejuí 'ga ree iporomutare'ema 'gã jemogyi. A'eramũ 'ã jane a'e are ikwaapa "owaẽm ja'wyja'wy wyw mateepaawa upe ra'e" 'e kwaapa. <sup>19</sup>Jejuí 'ga ree iporomutare'ema 'gã awau ojepe'au muku jane wi. Najane pyri 'ga ree iporomutat ma'e 'gã nũĩ tãmẽjẽ futat. Jane pyri 'ga ree oporomutar ire amunipo 'ã 'gã nojepe'ai jane wi. Jane wi 'gã ooa 'gã jepe'aa 'gã okwaawukat janee. A'eramũ jane 'jau jarejaupe: "Najane pyri 'ga ree iporomutat ma'e 'gã nũĩ tãmẽjẽ futat 'gã", 'jau jane jarejaupe.

<sup>20</sup>Jejuí Kristu 'ga 'Uwarete 'ga 'Agesage mua pẽ nupe rakue, pẽ mu'jawamũ rakue. A'eramũ pẽẽ mama'e a'je kwaapa, Jejuí 'ga mome'u a'jea futat. <sup>21</sup>Pẽẽ 'ã Jejuí 'ga ree mama'e a'jea porogyta pekwaap. A'eramũ je ka'arana kwasiaa pẽ nupe. "Nepekwaawi", 'jawe'em je ikwasiaa pẽ nupe. Jejuí 'ga mome'ua a'jea futat pẽẽ ikwaapa. Mama'e a'je kwaaparamũ ae mama'e a'jea etee futat imome'ui ajaupe. Nai'me ma'eramũ rui ae morogyta esage mome'ui.

<sup>22</sup>Awýja te i'me ma'ea? "NaJejuí 'ga rui Janeruwarete 'ga remimurera" 'jara 'gã te poromũ e'i i'me ma'eramũ. Jejuí 'ga ree iporomutare'ema 'gã futat poromũ. 'Gã nuerowiari futari Jarejuwarete 'ga je'ega, 'ga ra'yra 'ga je'ega nanẽ nũ. <sup>23</sup>"NaKu'jywa 'ga rui Jejuí 'ga Ruwaretea" 'e rerowiaara 'gã naJarejuwarete 'ga remiayuwa rui ajemogy. A'ere "Jejuí 'ga Jarejuwarete 'ga ra'yraretea" 'e rerowiaara 'gã a'jea futat Jarejuwarete 'ga remiayuwa.

<sup>24</sup>Jejuí 'ga je'ega renupa ypy we futat 'ã pẽẽ 'ga rerowiaa rai'i. Aipoa morogyta ki a'jea futat perowiat pejemogyau. Aipoa morogyta a'jea futat perowiat pejemogyramũ, Janeruwarete 'ga ree pejemujaa a'jea futat. 'Ga ra'yra 'ga ree nanẽ pejemujaa nũ. <sup>25</sup>Ymã we futat 'ã Kristu 'ga 'i oree ikue: "Tomogy pẽẽ orojeypyri nakwaparimũ warãu rui", 'jau 'ga oree ikue.

<sup>26</sup>'Gã amũ nipo awau pẽ pyri o'meramũ pẽ nupe. "Tamomoirukat 'gã Jejuí 'ga rerowiar awi 'jau kwy", 'jau 'gã ojeupe. Aipoa 'gã nee je ka'arana kwasiari imonou pẽ nupe. <sup>27</sup>A'ere Jejuí 'ga 'Uwarete 'ga 'Agesage muri pẽ nupe. A'eramũ 'ga 'Agesagea pẽ mu'jara. A'eramũ ki pẽẽ mũ moromu'jara futaru'jape'ema. 'Ga 'Agesagea a'jea futat pẽ mu'e mama'e a'je are. Ni'mei futari 'ga 'Agesagea. A'eramũ ki pẽẽ 'ga 'Agesagea pejemu'e renupa katu katu. A'e renupa pẽẽ pejemujaa Jejuí 'ga ree.

<sup>28</sup>Kunumĩmet, kũjãmet 'jau. Jejuí 'ga ree etee ki pejemujat. A'eramũ pẽẽ anure 'ga ruramũ pejenosoue'em pejewau 'ga repejãna. Mama'e tywera apo re pejenosĩ 'ga rowase pejewaw ipe ne.

<sup>29</sup>Sikwaap jane 'ga jarejemogyau. "Jejuí Kristu 'ga esagesage. Nuapoi 'ga mama'e tywera" 'ea jane ikwaapa. A'eramũ "ae mama'e tywera apoare'emamũ Janeruwarete 'ga ra'ynamũ futat ajemogyau" 'ea nanẽ jane ikwaapa nũ.

### Jejuí 'ga rerowiaat

**3** <sup>1</sup>Pẽnea'ar iki "Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree" 'e are. A'eramũ 'ga wa'yra 'ga Kristu 'ga rerowiaaramũ 'jau janee: "Jera'yra pẽẽ", 'jau. A'ere

Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gã nokwaawi 'ga. A'eramũ 'gã “Jejui 'ga rerowiaara 'gã Janeruwarete 'ga ra'yra futat” 'e are weapyoe'emamũ. <sup>2</sup>A'ere 'ã pēē jejekoty'aawa. Jeje'eg are ki peapyaka. A'jea futat a'e je pē nupe. 'Awamũ futat 'ã jane jemogyi Jarejuwarete 'ga ra'yramũ. Maran sipo 'ga jane rerekoi, sa'e te aje 'ã jane. Nikwaawi we jane aipoa. Esage te nipo 'ea etee aje 'ã jane sikwaap. Anure te nipo jane Jejui 'ga ruramũ jane 'ga resagi. “Nan tãmējē pa 'ga ra'e”, 'jau nipo jane 'ga resaka. A'eramũ te nipo “jane jemogyi 'ga 'jawe katu katu” 'ea jane sikwaap. <sup>3</sup>A'eramũ nipo jane 'ga rapesakaramũ juejue jarepoia jaretywer awi jarejekatu'oka. Jejui 'ga re'ã mama'e tywera pyu otywe'emamũ futat. A'eramũ jane 'ga rapesakaramũ jarepoia mama'e tywera apo awi.

<sup>4</sup>Mama'e tywera apoara 'gã Jarejuwarete 'ga je'ega rerowiare'ema futat ajemogyau. Aipo 'gã futat itywet Jarejuwarete 'ga upe. 'Ga je'ega renupare'ema 'gã itywetywet 'ga upe. <sup>5</sup>“Au ywy pe ako Jejui 'ga 'ua aetywera moiawamũ ikue” 'ea jane ikwaapa. Nitywi futari mama'e tywera 'ga ree. <sup>6</sup>A'eramũ jane 'ga ree ojemujat ma'eramũ jarepoia mama'e tywera apo awi. Mama'e tywera apo awi ipoire'ema 'gã na'ga remiayuwa rũi. Nokwaawi 'gã 'ga.

<sup>7</sup>Kunumĩmet. Kũjãmet 'jau. Perowiat kasi i'me ma'e 'gã ne. “Jejui Kristu 'ga esagesage” 'jaramũ ae 'ga rerowiarãmũ futat. Mama'e esagea etee futat iapou. Aipo 'gã wesagerãmũ Jejui 'ga 'jawe. <sup>8</sup>Mama'e tywera apoara 'gã te aje 'ã nia'wryi futari 'ga upe. Mama'eukwaawa 'wryiara remiayuwa futat 'gã. Iypy we futat 'ã mama'eukwaawa 'wryiara mama'e tywera etee futat iapoi akou rakue, ywya Janeruwarete 'ga iapo ppyrauwe rakue. A'ere 'ã Janeruwarete 'ga ra'yrarete 'ga ruri mama'eukwaawa 'wryiara pãjē pojekau jui. A'eramũ 'ga ifuakara muapap jui. Mama'eukwaawa 'wryiara remiapo mateepapa nanē 'ga ruri nũ.

<sup>9</sup>A'eramũ wa'yramũ ae rekorãmũ Janeruwarete 'ga U'agesage mua ae upe. A'eramũ jane jarepoia mama'e tywera apo awi. Wa'yramũ 'ga jane mogyi. A'eramũ jane a'eramũ mama'e tywera apou'jape'ema jarejemogyau. <sup>10</sup>Jarejuwarete 'ga ra'yramũ jarejemogyia jane sikwaap. Mama'eukwaawa 'wryiara remiayuwa 'gã jemogyia nanē jane ikwaapa. Mama'e tywera apoara 'gã, ajuee iporomutare'ema 'gã. Mĩmera 'gã mama'eukwaawa 'wryiara remiayuwa futat. NaJaneruwarete 'ga ra'yra rũi 'gã.

### Pēporomutar iki pejejuee

<sup>11</sup>Peenup futat 'ã Jejui 'ga 'eawera, “pēporomutar iki pejejuee” 'ea 'ã pēē enupa futat. 'Ga rerowia ppy we futat 'ã pēē aipo 'eawera renupa rakue. <sup>12</sup>Kaĩ 'ga 'jawe kasi sajemogy ne. Mama'eukwaawa remiayuwa futat aipoa kũima'e 'ga, Kaĩ 'ga rakue. A'eramũ 'ga wewirera 'ga, Apeu 'ga jukau ekoete rakue. Ma'eramũ sipo 'ga wewirera 'ga jukau ekoete rakue? 'Ga rewirera 'ga, Apeu 'ga, mama'e esagea etee wapo. Jarejuwarete 'ga remifutar imũ etee 'ga mama'e apoi. A'ere Kaĩ 'ga mama'e tywera etee iapoi. A'eramũ 'ga wewirera 'ga rerekoayau ee. A'eramũ 'ga 'ga jukau rakue.

<sup>13</sup>Pëẽ 'ã jerewirera 'jawe jee. Kũjãmeramũ 'ã pëẽ jerenyra 'jawe 'jau. Jejui 'ga rerowiaaramũ pejejemogyau. A'eramũ nipo Jejui 'ga rerowiare'ema 'gã oporomutare'emamũ pë nee. A'ere kasi pënea'at aipo 'gã nee pejejemogyau ne. <sup>14</sup>Jejui 'ga rerowiamũ 'ã aeporomutaramũ ajuee. A'eramũ jane namama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'le arũi. Jarewawa jane ikwaapa, “Ywag ipe jane oi Jarejuwarete 'ga pyri” 'ea jane ikwaapa. 'Ga rerowiare'ema 'gã te ajee 'ã mama'eukwaawa rapyaw ipe oo ma'ea futat. Nojejuka esagei 'gã ajuee. Oporomutare'emamũ nanë 'gã ajuee nũ. A'eramũ aipo 'gã awawe'em futat Jarejuwarete 'ga pyri. Muku te 'gã oi 'ga wi. <sup>15</sup>“Oporojuka ma'e 'gã nooi Jarejuwarete 'ga pyri ywag ipe” 'ea jane sikwaap. A'ere ajuee iporomutare'emamũ ae oporojuka ma'e 'jawe Jarejuwarete 'ga upe. A'eramũ “ajuee iporomutare'emamũ ae awawe'em 'ga pyri” 'ea nanë jane ikwaapa nũ. <sup>16</sup>Jejui Kristu 'ga ako amanũmũ janee ikue, jane ree 'Uwarete 'ga poromutara resaukaawamũ janee ikue. “A'jea futat 'ga poromutaramũ jane ree” 'ea jane 'ã ikwaapa. A'eramũ ki jane jareporomutaramũ jarejuee 'ga 'jawerimũ etee futat. “Je najemanũweri 'gã nee tejemuaẽmaw ipe”, pe'je kasi ne. Pëpota'wa ki pejejuee. <sup>17</sup>Amumeramũ nipo jane jaremama'e tywe'emamũ. A'eramũ ki imama'e ma'eramũ pemono amũ pejejaupe. Nan ae Jejui 'ga rerowiaaramũ mama'e apoi. Mama'ea ajaupe imonoare'emamũ sipo ae “Je Jarejuwarete 'ga arowiat”, 'jau? Naani. O'meramũ te ae 'i poromũ. <sup>18</sup>A'eramũ ki pëẽ pejeapyakau je'e are. Ajuee iporomutat ma'eramũ ae jopoari mama'e apou, mama'e monou ajaupe. Nanuara aporamũ janeporomutaramũ a'jea futat jarejuee. Mama'ea pejejaupe imonoare'emamũ kasi “Jeporomutat je ene ree”, pe'je ekoete pejejaupe ne. <sup>19</sup>Jarejuee iporomutat ma'eramũ jane Jarejuwarete 'ga je'eg imũ etee futat iapou. 'Ga 'eawer imũ etee mama'e apo re “ae 'ga ra'yramũ futat ae jemogyi” 'ea jane ikwaapa. A'eramũ ae 'ga 'eawer imũ etee mama'e apou ajemogyau ojenosõue'em 'ga rowase awaw ipe. <sup>20</sup>Jarejuwarete 'ga rerowiar ire nipo pëẽ mũ mama'e tywera apou. A'eramũ nipo pëẽ pejepoyje'emamũ Jarejuwarete 'ga upe. “Awamũ Janeruwarete 'ga niporomutari je ree”, 'jau nipo pëẽ. A'ere 'ga 'ã mama'e kwapararetea. A'eramũ 'ga jarejeupe jane 'e kwaapa. A'ea 'ga okwaap agawewi futat. A'etea 'ga niporomutapawi pë nee, mama'e tywera pëẽ iapo re. <sup>21</sup>A'eramũ jane 'ga jarefutara kwaaw ire jarejenosõue'em jareje'ega 'ga upe. <sup>22</sup>Oje'ega jane enuwamũ 'ga mama'e mua janee. Ojeupe jane enũjamũ 'ga imua jane upe. Janeremienũiwera mua janee, wemifutar imũ etee jane mama'e apo re. <sup>23</sup>“Perowiar iki jera'yraretea, Jejui Kristu 'ga”, 'jau 'ga janee ikue. “Pëporomutar iki pejejuee Kristu 'ga 'eawer imũ etee futat”, 'jau 'ga janee ikue. <sup>24</sup>Jarejuwarete 'ga je'ega renuparamũ jane jarejemujaa 'ga ree. 'Ga nanë akou jane pype futat nũ. U'agesagea 'ga imua janee ikue. A'eramũ 'ga 'Agesagea jane mueapyou jane pyri 'ga reko are.

### Janeruwarete 'ga 'Agesage

**4** <sup>1</sup>Kunumĩmet, kũjãmet 'jau. Pẽẽ 'ã jejekoty'aawa. A'eramũ je 'jau pẽ nupe: Perowiat kasi kamẽsiete tekotee 'gã porogytaa ne. Kwaiwete 'ã 'gã jemogyi okwasi'wau oporogytau tesirũmeruu. “Jarejuwarete 'ga 'Agesagea je mut pẽ mu'jaukaa jee”, 'jau futatee nipo 'gã pẽ nupe. A'ere kasi 'gã porogytaa perowiaraiw ine. 'Gã amũ Jarejuwarete 'ga je'ega mome'u teeara. Peenup katu katu ra'ne ki 'gã je'ega. “A'jea futat sipo 'gã Jarejuwarete 'ga je'eg imũ 'gã 'i akou”, 'jau etee ki pẽẽ pejejaupe. <sup>2</sup>“Maranuara sipo Janeruwarete 'ga 'Agesagea wereko?” 'jau nipo pẽẽ pejejeupe. Tamu'e pẽẽ ee 'jau. 'Gã je'ega peenup katu katu. “Jejui 'ga futat Jarejuwarete 'ga remimurera. Ae 'jawe futat 'ã 'ga wa'yra 'ga muri janee rakue. Sã'ã ae 'ara kunumiakyramũ ra'ne. A'ere 'ã ae waranupa. Nan tee futat 'ga wa'yra 'ga muri kunumiakyramũ janee rakue, 'awa wyy pe rakue” 'jara 'gã tee 'ga 'Agesagea wereko. <sup>3</sup>“Naaeramũ rũi nipo Jejui Kristu 'ga ruri. Inãinã'nĩ te nipo 'ga ruri” 'jara 'gã 'ga 'Agesage rerekware'ema futat. Aipo 'jara 'gã 'ga ree iporomutare'ema 'gã te poromũ. “Anure nipo Jejui 'ga ree iporomutare'emarete 'ga ruri” 'ea 'ã pẽẽ enupa. A'ere 'ã 'awamũ futat 'ga 'jawewara 'gã amũ nuri akou o'meramũ janee.

<sup>4</sup>Kunumĩmet, kũjãmet 'jau. Pẽẽ 'ã Jarejuwarete 'ga ra'yra. A'eramũ 'ga 'ã U'agesage mua pẽ nupe, pẽnerekwaramũ rakue. 'Ga pãjẽa te 'ã a'jea futat ifuakat, 'au wyy pewara 'gã pãjẽ apyraapa. A'eramũ pẽẽ 'ã a'eramũ wejue i'me ma'e 'gã porogyta rerowiare'ema. I'me ma'e 'gã 'ã mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa. A'ere pẽnerekwara pãjẽa 'ã mama'eukwaawa 'wyriara pãjẽ apyraawi 'ã a'jea futat. <sup>5</sup>Janeruwarete 'ga 'Agesage rerekware'ema 'gã 'awa wyy pewara etee omome'u ajemogyau. A'eramũ Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gã etee futat 'gã je'ega rerowiaa ajemogyau. <sup>6</sup>Jane 'ã Jarejuwarete 'ga remiayuwa futat. A'eramũ 'ga kwaapara 'gã wapyakau janeje'eg are. A'ere 'ã 'ga remiayuwe'ema 'gã nuapyakai janeje'eg are. A'eramũ jane 'gã kwaapa. Janeje'ega renupara 'gã Jarejuwarete 'ga 'Agesagea wereko. 'Ga 'Agesagea jane mu'jau mama'e a'je are tee. A'eramũ 'ga 'Agesage rerekwara 'gã wapyakau janeje'eg are. A'ere i'me ma'e rerowiaara 'gã mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwa futat. A'eramũ 'gã wapyakawe'em janeje'eg are.

### Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'e

<sup>7</sup>Kunumĩmet, kũjãmet 'jau. Janeruwarete 'ga a'jea futat iporomutat jane ree. A'eramũ 'ga oje'jawe futat jane moporomutarukaa jarejuee. Jarejuee iporomutat ma'eramũ jane Jarejuwarete 'ga ra'yramũ futat. 'Ga kwaapa nanẽ nũ jane. <sup>8</sup>Ywawuje etee 'ã Janeruwarete 'ga poromutaramũ ae ree pãwẽ pãwẽ etee futat. 'Ga futat te 'ã ae ree ipota'wa ma'ea ako. A'eramũ ajuee iporomutare'ema 'gã 'ga kwaape'ema futat. <sup>9</sup>Wa'yrarete 'ga ako 'ga imua jane katu'okawamũ ikue. Majepi tee agawewi 'ga ra'yrarete 'ga. A'etea ako 'ga

'ga amut wemiaramema 'ljawe ikue. Jane ree jemuaẽmaw ipe te 'ga wa'yra 'ga murukari ijukaukaa 'au wyw pe janee, jane katu'okawamũ. Ma'eramũ 'ã jane a'jea futat Jejui 'ga rerowiaaramũ nipo 'ã jane jemogyi jareku'iramũ. Nakwaparimũ rũi futat nipo 'ã jane jarewau jarejemogyau jareku'iramũ 'ga pyri. A'eramũ 'ã jane “'Ga 'ã iporomutat jane ree” 'e kwaawi. <sup>10</sup>Najane ra'ne rũi te 'ã Jarejuwarete 'ga ree janeporomutat rakue. 'Ga ra'ne tãmẽjẽ futat te 'ã iporomutat jane ree rakue. A'eramũ ako 'ga wa'yra 'ga muri janetywera jane wi imoiawamũ ikue. A'e are jane 'ã Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree 'e kwaapa. Jarejeapyoramũ 'ã jarejemogyau jarejee 'ga poromutar are.

<sup>11</sup>Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree. A'eramũ ki jane nanẽ jareporomutaramũ jarejemogyau jarejee. <sup>12</sup>Nitywi futari ae mũ Jarejuwarete 'ga resakaramũ. A'ere jarejee janeporomutaramũ Janeruwarete 'ga rekoi futari jane pyri. Ma'eramũ 'ã jane poromutaramũ a'jea futat 'ga ree.

<sup>13</sup>Janeruwarete 'ga 'ã U'agesage mua imogeu jane pype. A'eramũ 'ã 'ga 'awamũ ajemogyau jane pyri. Jane nanẽ jarejemujaa 'ga ree. Aipoa jane sikwaap. <sup>14</sup>Orojemiesagera ete ore imome'wau: “Janeruwarete 'ga ako wa'yrarete 'ga amut 'awa wyw pewaramũ ae katu'okawamũ ikue” 'ea ore imome'wau. Ore 'ã 'ga ra'yra 'ga Jejui 'ga resakarera futat. Ma'eramũ 'ã ore imome'ui pẽ nupe. <sup>15</sup>“Jejui 'ga Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga futat” 'jara 'gã pyri etee Janeruwarete 'ga rekoi. Aipo 'jara 'gã 'ga jekoty'aawa futat. <sup>16</sup>“Janeruwarete 'ga iporomutat jane ree” 'ea nanẽ 'ã jane ikwaapa erowiaa 'jau 'ã jane. A'jea futat aipo 'ea.

Janeruwarete 'ga iporomutat ae ree. A'eramũ jane jarejee iporomutat ma'eramũ jarejemujaa 'ga ree. Jane pyri futat 'ã 'ga rekoi. <sup>17</sup>'Ga ree ojemogypyk ma'eramũ jane jareporomutaramũ 'ga ree. Jareporomutaramũ jarejee nanẽ nũ. A'eramũ jane wowase 'ga jaremajatykaaw ipe jarejenosoue'em jarejatykau 'ga upe. Jejui 'ga rekwawera 'jawerimũ jareko re jane nikyjei futari 'ga pyri jareo awi. <sup>18</sup>Janeporomutat jane 'ga ree. A'eramũ jane jarekyjawe'em futat 'ga wi. Wea'are'emamũ ae wereko tywer are. Naerereko tywera'uweri 'ga ojee iporomutat ma'eramũ. 'Ga je'ega rerowiare'ema 'gã tee a'jea futat okyje ajemogyau 'ga wi.

<sup>19</sup>Janeruwarete 'ga ra'ne futat oporomutaramũ jane ree rakue. A'eramũ jane 'awamũ jarejemogyau 'ga ree iporomutat ma'eramũ. Jarejee nanẽ jareporomutaramũ nũ. <sup>20</sup>'Ga amũ nipo 'jau “Jeporomutat je Jarejuwarete 'ga ree”, 'jau nipo 'ga. A'ere nipo 'ga aipo 'e reewi niporomutari Jejui 'ga rerowiaara 'gã amũ nee. Maran sipo 'ga a'eramũ Jejui 'ga rerowiaara 'gã nee oporomutare'em ire “Jarejuwarete 'ga ree jeporomutaramũ”, 'jau akou. Wesak agawewi te 'ã 'ga Jejui 'ga rerowiaara 'gã. A'tea oporomutare'emamũ 'gã nee. Nuesagi futari 'ga Jarejuwarete 'ga. A'jea sipo aipo 'ga Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'ea? Naani. <sup>21</sup>Ymã te Jejui Kristu 'ga 'i ikue: “Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'eramũ ki pẽporomutat pejeeuee”, 'jau 'ga janee ikue.



### Mama'e tywera apo awi opoit ma'e

**5** <sup>1</sup>“Jejui 'ga Janeruwarete 'ga remimurera futat” 'e rerowiaara 'gã juejue Janeruwarete 'ga ra'yra. Jarejuwarete 'ga ree iporomutat ma'e 'gã nanẽ oporomutaramũ 'ga ra'yramũ ajuee nũ. <sup>2</sup>A'jea futat jareporomutaramũ Jarejuwarete 'ga ree, 'ga remimu'efer imũ etee futat jane mama'e apou jarejemogyau. A'eramũ te ae “a'jea futat jeporomutaramũ 'ga ra'yra 'gã nee” 'e kwaawi nanẽ nũ. <sup>3,4</sup>Jarejuwarete 'ga ree jareporomutaramũ jane 'ga je'ega renupa katu katu. 'Ga je'ega renuw ire jane jarejemogyau 'ga ra'yramũ futat. Opājẽa 'ga imua janee. A'eramũ 'ga je'ega renuwa waye'emamũ janee. Werowiaaramũ Jejui 'ga jane mamuakaa mama'e tywera apo awi. <sup>5</sup>Maranuaramũ sipo ae poiri mama'e tywera apo awi? Jejui 'ga rerowiaara 'gã etee te. “Jejui 'ga a'jea futat Jarejuwarete 'ga ra'yraretea” 'jara 'gã etee te nuapoi mama'e tywera.

### Jejui 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea

<sup>6</sup>Jejui Kristu 'ga ako ojepymũkaaw ipe ojesaukaa katu katu janee ikue. Pykau 'jawe futat Janeruwarete 'ga 'Agesagea 'ua ojypa 'ga ree ikue. A'e are 'ga ojekwaawukaa katu janee. “Janeruwarete 'ga ra'yra futat 'ga ra'e” 'e kwaawukaa katu janee ikue. A'ere jane na'ga pymiawer are etee rui 'ga kwaawi. 'Ypeywar are 'ga omu'amaw ipe owy reko'wokawer are nanẽ futat 'ga jekwaawukari janee. Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejui 'ga kwaawukaa janee. A'jea futat aipoa. Ni'mei futari 'ga 'Agesagea. <sup>7</sup>Aipo resakawera Jejui 'ga kwaawukaa janee. <sup>8</sup>Janeruwarete 'ga 'Agesagea Jejui 'ga pymi are 'ga kwaawukaa janee. 'Ga ry reko'wokawer are nanẽ nũ. Mĩmera mama'e resakawer are jane “Jejui 'ga Janeruwarete 'ga ra'yraretea futat” 'e kwaapa 'agamũ. <sup>9</sup>Jarejo'eawera 'ã jane erowiaa jepi. A'ere Janeruwarete 'ga 'ea ae mũ 'eawera apyraawi. Jejui 'ga upe 'ga 'jau: “Koromũ jera'yrarete 'ga”, 'jau 'ga Jejui 'ga mome'wau oree. U'eawer imũ etee 'ga wa'yra 'ga rerowiarukaa janee. <sup>10</sup>Jarejuwarete 'ga ra'yra 'ga rerowiamũ ae 'jau ojeupe. “A'jea futat Janeruwarete 'ga 'i”, 'jau ae akou ojeupe. A'ere Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gã 'i “o'meramũ te 'ga 'i”, 'jau etee 'gã 'ga upe, 'ga je'ega rerowiare'emamũ. Nuerowiari futari 'gã 'ga ra'yra 'ga mome'ua. “Koromũ futat jera'yrarete 'ga” 'ea 'gã nuerowiari ajemogyau. <sup>11</sup>“Jera'yrarete 'ga amanũ pẽ katu'okawamũ. A'eramũ 'ga werowiaaramũ pẽ mogyau namutat oje'jawe. A'eramũ nipo pẽẽ pejemanũ re pejejua 'au pejejemogyau ore pyri jera'yra 'ga rerowiaaramũ pẽẽ nakwaparimũ warãu rui futat”, 'jau Janeruwarete 'ga janee rakue. <sup>12</sup>'Ga ra'yra 'ga rerowiaara 'gã ajemogyau namutat 'ga 'jawe. Amanũ re awau ajemogyau Jarejuwarete 'ga pyri nakwaparimũ warãu rui futat. A'ere 'ga ra'yra 'ga rerowiare'ema 'gã nooa'uweri 'ga pyri amanũ re. Muku te 'gã oi 'ga wi.

### Jejuí 'ga ree ki pejemogypyk

<sup>13</sup>Jejuí 'ga ree pejemogypyk pejejemogyau. A'eramũ je ka'arana kwasiaa pê nupe, pê mu'jau Jarejuwarete 'ga pyri jarejemogy are. <sup>14</sup>“Ojeupe mama'ea jane enũjamũ 'ga apyakai janeje'eg are, wemifutara mama'ea ojeupe jane enũjamũ” 'ea 'ã jane ikwaapa. A'eramũ jane 'ga remifutar imũ mama'e renũi awi jarekyjawe'em futat. <sup>15</sup>“Janeje'ega renuw ire 'ga janeremienũiwera mama'e mua janee” 'ea jane ikwaapa futat.

<sup>16</sup>Jejuí 'ga rerowiaara 'ga amũ nipo mama'e tywera apou akou. A'ea nipo pêẽ esaka. A'ere aipoa namama'eukwaawa rapyaw ipe ae monoukara rũi nipo aipo 'ga remiapofera mama'e tywera. A'eramũ pêẽ pejeje'ega monou Jarejuwarete 'ga upe, aipo mama'e tywera apoarera 'ga ree. A'eramũ Janeruwarete 'ga 'ga tywera moia 'ga wi 'ga momyauu nũ. A'ere mama'e tywera mũ mama'eukwaawa rapyaw ipe ae monoawa futat. Aipoa mama'e tywera apoara 'ga ree te kasi ajee peporogyta Jarejuwarete 'ga upe ne, a'e je pê nupe. <sup>17</sup>Mama'e tywera juejue iapoa nia'wyri Janeruwarete 'ga upe. A'ere 'ga ajepeja mama'e tywera moiri jane wi ojeupe jane je'egamũ.

<sup>18</sup>Jarejuwarete 'ga ra'yramũ jane mama'e tywera niapoi futari jarejemogyau au'jeteramũ. Janeruwarete 'ga ra'yrarete 'ga te 'ã jane a'gu mama'eukwaawa 'wyriar awi. A'eramũ jane pojekawarũme'em Jejuí 'ga wi. <sup>19</sup>Jarejuwarete 'ga rerowiaaramũ jane 'ga remiayuwa futat. A'ere Janeruwarete 'ga rerowiare'ema 'gã mama'eukwaawa 'wyriara remiayuwamũ futat 'gã jemogyi najuejue etee. <sup>20</sup>Janeruwarete 'ga ra'yra 'ga, Jejuí 'ga 'ã, 'ua 'awa ywy pe 'Uwarete 'ga kwaawukaa janee. 'Ga Ruwarete 'ga Maireteetea futat. A'eramũ 'ã jane 'awamũ jarejemujaa 'ga ree. 'Ga ra'yra 'ga, Jejuí Kristu 'ga ree nanẽ jane jarejemujaa nũ. Janeruwarete 'ga 'ã a'jea futat ae mogyararetea. A'eramũ “je rerowiaara 'gã amanũ re 'ua je pyri ajemogyau nakwaparimũ warãu rũi futat”, 'jau 'ã 'ga rakue. A'jea futat aipo 'ga 'ea.

<sup>21</sup>A'eramũ je 'jau pê nupe: “Pẽnoryp kasi maira'me a'agaw are ne. Jarejuwarete 'ga te ki pemuoryp, 'ga ra'yra 'ga reewe”, 'jau je pê nupe. Kweramũ etee jeremimome'ua.